

SLAĎOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ NABÍDKY S POTŘEBAMI TRHU PRÁCE

METODIKA SPOLEČNÉHO INFORMAČNÍHO PRODUKTU PRO VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE A PORADCE

PROFESNÍ A KVALIFIKAČNÍ TRENDY

- Zakázka:** Zajištění koncepčního řešení v oblasti sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce, monitoringu dalšího vzdělávání včetně pilotního ověřování a realizace vybraných aktivit v těchto oblastech
- Projekt:** Koncept
- Dodavatel:** Národní vzdělávací fond, o.p.s.
úsek: Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání
- Realizační tým:** Věra Czesaná – vedoucí realizačního týmu
Jiří Braňka, Zdeňka Matoušková, Marta Salavová, Martin Bakule,
Ivan Petrušek

P5 - Finální verze produktu

30. 3. 2012

Projekt	Koncept
Zakázka	Zajištění koncepčního řešení v oblasti sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce, monitoringu dalšího vzdělávání včetně pilotního ověřování a realizace vybraných aktivit v těchto oblastech
Zadavatel	NÚV
Aktivita	2 C - Zpracování a ověření informačních produktů pro dvě skupiny odběratelů
Etapa plnění	Finální verze produktu

OBSAH

1	Úvod	4
2	Metodika tvorby produktu	4
2.1	Obsahové vymezení produktu.....	4
2.2	Vazba na ostatní informační produkty	5
2.3	Struktura produktu	5
2.4	Zdroje údajů a jejich dostupnost	6
2.5	Rozsah a periodičita produktu.....	7
2.6	Náklady na tvorbu produktu	7
2.7	Popis jednotlivých kategorií	8
	PŘÍLOHA.....	22

1 Úvod

Tento informační produkt vychází z analýzy dostupnosti informací o situaci na trhu práce a vzdělávacím systému v ČR (viz PŘÍLOHA). Tato analýza ukázala, že chybí komplexní produkt, který by nejen vyhodnocoval uplynulé trendy na trhu práce a současnou situaci, ale i hlavní faktory dalšího vývoje nabídky a poptávky po pracovní síle. Stejně tak se žádný informační produkt nevěnuje systematicky oblasti dalšího vzdělávání (DV) a sledováním vazeb mezi vývojem trhu práce a účastí na DV.

Řada dílčích informací a analýz o trhu práce je dostupná na různých webových portálech (MPSV, ČSÚ, NVF, NÚV) a v různých publikacích, pro zájemce o souhrnný pohled je to však příliš rozsáhlý a fragmentovaný soubor informací. Uživatelé, kteří hledají **celkový pohled na trh práce, kvalifikační a profesní požadavky a trendy v DV** si celkový obrázek dělají jen velmi obtížně.

S propojováním informací o trhu práce a trendy v DV mají lepší zkušenosti v zahraničí, což doložila již analyticko-konceptní studie, která byla v rámci aktivity I.A odevzdána v roce 2010.

Návrh tohoto informačního produktu vychází ze tří hlavních hledisek:

- z dostupnosti dat a informací o trhu práce a DV v ČR,
- ze zkušeností s tvorbou a využíváním obdobných produktů v zahraničí¹ a
- z diskusí se zástupci jednotlivých cílových skupin.

2 Metodika tvorby produktu

2.1 Obsahové vymezení produktu

Produkt usiluje o oslovení uživatelů, kteří chtějí získat **celkový obrázek o vývoji trhu práce v ČR a trendů v oblasti dalšího vzdělávání ve vztahu ke vzdělanostní, profesní, odvětvové a regionální struktuře**.

Obsah produktu vychází z analýzy dostupných informačních produktů v ČR a zkušeností s tvorbou a využíváním obdobných informačních produktů v zahraničí. Na rozdíl od zahraničních produktů, které většinou oslovují širší odbornou veřejnost, se zde prezentovaný informační **produkt zaměřuje na specifické informační potřeby cílové skupiny kariérních poradců a vzdělavatelů**. Produkt je bezprostředně obsahově provázán s ostatními informačními produkty a poskytuje takové pohledy na trh práce, které tyto produkty nenabízejí. Jde zejména na komparativní pohled na vývoj v odvětvích nebo regionech a zasazení současné situace do celkových trendů.

Z časového hlediska informační produkt nabízí pohled na trendy a změny na trhu práce v posledních 5 letech; kde je to vhodné nabízí i pohled na vývoj za posledních 10 let. Současnou situaci reprezentují údaje z let 2010 a 2011, které jsou zasazeny do kontextu dlouhodobějších trendů.

¹ zejména Austrálie, Finska, Francie, Irsko, Rakousko, Spojených států a Velké Británie

Z prostorového hlediska je situace na trhu práce analyzována a popisována jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální (krajské). Nižší podrobnost není s ohledem na spolehlivost výsledků analýz možná.

Produkt má tyto hlavní rysy:

- Komplexnost (poskytuje celkový pohled na trh práce)
- Přehlednost (preferována je srozumitelnost před množstvím informací)
- Komplementarita (doplňuje informace ostatních specifických produktů)
- Exkluzivita (nabízí pohled na trendy a perspektivy v kvalifikačních a profesních požadavcích, které nejsou jinde k dispozici)

2.2 Vazba na ostatní informační produkty

Produkt umožní uživateli získat komplexní pohled trendy v zaměstnanosti a DV ve vazbě na profesí, obor a stupeň vzdělání, odvětví a kraj. Tento celkový pohled navazuje na specifické produkty pro jednotlivé cílové skupiny, které jsou více přizpůsobeny jejich specifickým informačním potřebám. Produkt je tedy koncipován jako komplementární, protože poskytuje pohled na trh práce, který není jinde dostupný a doplňuje a rozvádí informace specifických produktů. Konkrétně k produktům pro kariérní poradce společný produkt doplňuje informace o celkové poptávce, nerovnováhách na trhu práce a perspektivách profesních skupin a k produktu pro vzdělavatele komparativní pohled na vývoj nerovnováh v jednotlivých krajích.

2.3 Struktura produktu

Produkt je strukturován do dvou hlavních kapitol:

1. Základní trendy, současná situace a výhled trhu práce

Tato kapitola poskytuje širší převážně profesní pohled na trh, a navazuje tak zejména, nikoliv výhradně, na produkt pro poradce. Umožňuje se seznámit se základními trendy v posledních 5(10) letech, současnou situací a predikcí vývoje na příštích 5 let u jednotlivých profesí.

2. Regionální komparace

Tato kapitola zkoumá základní změny a trendy v krajích a srovnává je mezi sebou, čímž doplňuje regionálně pojaté produkty pro vzdělavatele.

Kapitoly jsou podrobněji členěny na tematické oddíly zabývající se související vývojem zaměstnanosti, dalšího vzdělávání, nerovnováhami na trhu práce a dalšími aspekty.

Každý **tematický oddíl** obsahuje několik kategorií, které popisují daný oddíl. Jednotlivé kategorie jsou metodicky popsány v následujícím textu. Každá **kategorie** je v produktu pro přehlednost prezentována několika formami.

Struktura produktu, rozsah jednotlivých jeho částí a forma prezentace analýz byly zvoleny tak, aby byl produkt informačně bohatý, ale nikoli rozsáhlý. Proto je jako převažující forma prezentace informací zvolena kombinace grafické podoby a stručných hodnotících komentářů.

V rámci každé kapitoly produkt sleduje dva základní logické postupy. V první řadě je to postup od obecného ke specifickému (celkové trendy – situace jednotlivých profesí) a dále postup od minulosti k současnosti, a kde je to možné, i výhled do budoucna.

2.4 Zdroje údajů a jejich dostupnost

Produkt je založen jak na primárních, tak sekundárních vstupních údajích. Většina dat potřebných pro zpracování analýz je bezplatně veřejně dostupná, nicméně některé specifické údaje je možné získat pouze za úplatu.

Produkt je vychází z analýz založených na následujících datech a zdrojích informací:

Obsahové zaměření	Zdroj	Instituce
Zaměstnanost a nezaměstnanost podle různých kritérií	Výběrové šetření pracovních sil - souhrnné údaje http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zamestnanost_nezamestnanost_prace a mikrodata http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sluzby_veřejnosti	ČSÚ
Zaměstnanost podle různých kritérií	Labour Force Survey http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/introduction	Eurostat
Další vzdělávání podle různých kritérií	Výběrové šetření pracovních sil - mikrodata http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sluzby_veřejnosti	ČSÚ
Další vzdělávání podle různých kritérií	Education and Training http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/education/introduction	Eurostat
Volná pracovní místa a nezaměstnanost	Statistiky trhu práce, http://portal.mpsv.cz/sz/stat IS OKpráce	MPSV
Volná pracovní místa	Statistiky inzerce, http://www.nvf.cz/observatory	NOZV - NVF
Projekce zaměstnanosti kvalifikačních a profesních skupin	Kvantitativní model a studie, http://www.nvf.cz/observatory	NOZV - NVF
Průměrné / mediánové mzdy	Informační systém o průměrném výděлку, http://www.ispv.cz/	MPSV

Na tyto zdroje se odkazují jednotlivé kategorie v metodické části 1.2.6. jako „vstupní data“.

V produktu se pracuje s následujícími klasifikacemi:

KZAM – Klasifikace zaměstnání (do 2010)

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_zamestnani_\(kzam_r\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_zamestnani_(kzam_r))

CZ-ISCO – Klasifikace zaměstnání (od 2011)

http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_zamestnani_%28cz_isco%29

OKEČ – Odvětvová klasifikace ekonomických činností (do 2009)

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/odvetvova_klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(okec\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/odvetvova_klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(okec))

CZ-NACE – Klasifikace ekonomických činností (od 2008)

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace))

ISCED97 – Mezinárodní klasifikace vzdělání

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/mezinarodni_klasifikace_ve_vzdelani_\(isced97\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/mezinarodni_klasifikace_ve_vzdelani_(isced97))

Tyto klasifikace jsou využity v různé míře podrobnosti, která je specifikována pro jednotlivé kategorie v metodické části 1.2.6. jako „metodické poznámky“.

2.5 Rozsah a periodicita produktu

Plná verze produktu bude mít rozsah **maximálně 60 stran formátu A4**. Aktualizace produktu by měla proběhnout **minimálně jednou ročně**.

2.6 Náklady na tvorbu produktu

Aktivita	Pracnost (člověkodny)
Nákup dat z ČSÚ (objednávka, smlouva, převzetí dat a kontrola)	2
Nákup dat z NVF (objednávka, smlouva, převzetí dat a kontrola)	1
Čistění dat, tvorba analytických proměnných v datových souborech a jiné přípravné práce	7
Příprava dat z veřejných zdrojů (stahování tabulek...)	3
Provedení základních výpočtů ve statistickém SW a jejich export do tabulkového editoru (základní tabulky)	12
Tvorba grafické podoby výstupů (úprava tabulek a tvorba grafů...) a jejich kopírování do textového editoru	10
Tvorba komentářů	8
Závěrečné (grafické) úpravy	1
Celková pracnost tvorby produktu (čld)	44

Osobní náklady na tvorbu produktu zahrnují pracnost produktu x denní sazbu pracovníka (Kč). K této částce je nutné přičíst náklady na pořízení vstupních dat (náklady nákupu dat z ČSÚ a NVF). Podle požadavků uživatelů produktu bude cena zahrnovat též náklady na formátování produktu do požadované podoby (elektronické a tištěné). Tato kalkulace slouží jako orientace potenciálním tvůrcům produktu. **Není v ní zahrnuta pracnost (náklady) na vytvoření produktové metodiky!**

2.7 Popis jednotlivých kategorií

Kapitola I: Základní trendy, současná situace a výhled trhu práce

Tato kapitola se skládá z šesti hlavních tematických oddílů. První část zachycuje vývoj celkové zaměstnanosti a účasti na DV v ČR v porovnání s vývojem ekonomické aktivity, druhá zkoumá vývoj vzdělanostní struktury a účasti na DV a třetí se zabývá profesní strukturou zaměstnaných osob včetně podílu účastníků dalšího vzdělávání. Tyto oddíly zachycují jak současný stav, tak trendy v uplynulých přibližně 5-10 letech na národní úrovni. Tím se odlišuje od existujících publikací, které obvykle nabízejí srovnání nanejvýš s předcházejícím rokem. Cílem je zachytit stav v perspektivě dlouhodobějšího vývoje, ve kterém vyniknou proměny trhu práce a DV.

Čtvrtý oddíl identifikuje nesoulady nabídky a poptávky po profesích na trhu práce. Podrobněji ukazuje obory vzdělání u nejvíce poptávaných a nejvíce nezaměstnaných profesí. U nejvíce nezaměstnaných profesí je zároveň uvádí míru účasti na DV, což indikuje účast v rekvalifikacích.

Závěrečný pátý oddíl přehledně shrnuje profesní pohled na vývoj trhu práce z předcházejících kapitol. Zachycuje nejen klíčové indikátory současné situace, ale i budoucí vyhlídky pro profesní skupiny v horizontu tří let. Na základě odhadovaného vývoje nabídky a poptávky v profesní struktuře jsou odhadovány budoucí nesoulady. Znalost těchto nesouladů umožňuje zhodnotit vyhlídky jednotlivých profesních na získání zaměstnání.

Oddíl 1.1: Ekonomická aktivita, zaměstnanost a další vzdělávání

Název kategorie	1.1.1 Vývoj celkové zaměstnanosti
Podrobnější popis	Míra zaměstnanosti, růst HDP a míra účasti na dalším vzdělávání
Vstupní data	Eurostat, Labour Force Survey, roky 2003-2010, ČSÚ roční účty, roky 2003-2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled a porovnání vývoje ekonomické aktivity, zaměstnanosti a účasti nad DV, včetně trendů a cyklických výkyvů
Metodické poznámky	Růst HDP je výpočtem z výdajů na HDP ve stálých cenách roku 2005. Data o účasti na DV jsou údaji za ekonomicky osoby ve věku 25 -64 let.

Oddíl 1.2 Vzdělanost

Název kategorie	1.2.1 Vývoj vzdělanostní struktury zaměstnaných a účasti na DV
Podrobnější popis	Počet zaměstnaných osob podle úrovně nejvyššího dosaženého formálního vzdělání a podíl osob účastnících se na neformálním DV
Vstupní data	Mikrodata VŠPS - 2. čtvrtletí let 2003, 2006 a 2011, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled na vývoj vzdělanostní struktury a účast na neformálním DV. Je východiskem pro posuzování nároků na kvalifikovanost.
Metodické poznámky	<p>Vzhledem k tomu, že vzdělanostní struktura se mění pomalu, postačuje v této části srovnání tří od sebe zhruba stejně vzdálených let. Jako východisko je zvolena hrubá kategorizace podle úrovně nejvyššího dosaženého formálního vzdělání ISCED97:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní a bez vzdělání (ISCED 0 – 2) • středoškolské bez maturity (ISCED 3c) • středoškolské s maturitou (ISCED 3a a 4) • vyšší odborné a vysokoškolské (ISCED 5 a 6) <p>Účast na neformálním DV je % z celkové zaměstnanosti v daných kategoriích.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p> <p>Podrobnější rozklad je předmětem dalších kategorií.</p>

Název kategorie	1.2.2 Podrobnější vývoj vzdělanostní struktury – stupeň vzdělání
Podrobnější popis	Počty zaměstnaných osob podle stupně a oborů vzdělání
Vstupní data	Mikrodata VŠPS - 2. čtvrtletí let 2003, 2006 a 2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled na vývoj oborů vzdělání u pracovníků s vyučením, maturitou a vysokoškolským vzděláním. Je východiskem pro identifikaci oborů, které nacházejí uplatnění.
Metodické poznámky	<p>Zkoumány jsou stupně vzdělání v členění:</p> <ul style="list-style-type: none"> • středoškolské bez maturity (ISCED 3c) • středoškolské s maturitou (ISCED 3a a 4) • vyšší odborné a vysokoškolské (ISCED 5 a 6) <p>Vzhledem k tomu, že vzdělanostní struktura se mění pomalu, postačuje v této části časové srovnání tří od sebe zhruba stejně vzdálených let. Pro každý stupeň vzdělání je zobrazeno je 10 oborů podle třímístné klasifikace ISCED97 s největší četností (podrobně vymezené obory).</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Oddíl 1.3 Zaměstnanost a další vzdělávání v profesních skupinách

Název kategorie	1.3.1 Vývoj profesní struktury
Podrobnější popis	Počet zaměstnaných v hlavních profesních třídách a podíl účastníků neformálního DV podle klasifikace KZAM ve vybraných letech
Vstupní data	Mikrodata VŠPS - 2. čtvrtletí let 2002-2008, 2009 a 2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled na vývoj zaměstnanosti a účasti na DV podle skupin profesí. Je východiskem pro identifikaci profesí, které nacházejí uplatnění a profesí, které se potýkají se ztrátou uplatnitelnosti.
Metodické poznámky	<p>Pro porovnání bylo zvoleno období let 2000-2008, kdy docházelo k celkovému nárůstu zaměstnanosti, a roky 2008 a 2010, kdy se projevují důsledky ekonomické krize na trhu práce.</p> <p>Zachycen je počet zaměstnaných podle VŠPS v členění podle jednomístné klasifikace KZAM.</p> <p>Mezi léty 2010 a 2011 bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Název kategorie	1.3.2 Největší změny v profesní struktuře zaměstnanosti
Podrobnější popis	Deset profesních skupin podle klasifikace KZAM s největším nárůstem počtu zaměstnaných a deset profesních skupin s největším poklesem počtu zaměstnaných před krizí a po krizi
Vstupní data	Mikrodata VŠPS - 2. čtvrtletí let 2000-2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje podrobnější pohled na vývoj zaměstnanosti podle skupin profesí. Ukazuje, které profesní skupiny nacházely nejlepší uplatnění, a které se potýkaly se největší ztrátou uplatnitelnosti.
Metodické poznámky	<p>Pro zachycení změn bylo zvoleno období let 2000-2008, kdy docházelo k celkovému nárůstu zaměstnanosti, aby bylo možné tento vývoj porovnat s následným obdobím 2008-2010, kdy už projevují důsledky ekonomické krize na trhu práce.</p> <p>Zachycen je vývoj počtu zaměstnaných podle VŠPS v členění podle trojmístné klasifikace KZAM.</p> <p>Pro účel budoucího srovnání bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad mezi léty 2010 a 2011 v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Název kategorie	1.3.3 Největší změny v profesní struktuře účastníků DV
Podrobnější popis	Deset profesních skupin podle klasifikace KZAM s největším nárůstem a deset skupin největším poklesem účastníků neformálního DV před krizí a v po krizi
Vstupní data	Mikrodata VŠPS - 2. čtvrtletí let 2002-2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje podrobnější pohled na účast na DV podle skupin profesí.
Metodické poznámky	<p>Pro zachycení změn bylo zvoleno období let 2002-2008, kdy docházelo k celkovému nárůstu zaměstnanosti, aby bylo možné tento vývoj porovnat s následným obdobím 2008-2010, kdy už projevují důsledky ekonomické krize na trhu práce.</p> <p>Zachycen je vývoj počtu zaměstnaných podle VŠPS v členění podle trojmístné klasifikace KZAM.</p> <p>Pro účel budoucího srovnání bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad mezi léty 2010 a 2011 v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Data o účasti na DV jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Oddíl 1.4 Nesoulady v profesních skupinách

Název kategorie	1.4.1 Vývoj nesouladů v profesních skupinách
Podrobnější popis	Specifické míry nezaměstnanosti podle hlavních profesních skupin KZAM a podíl dlouhodobé nezaměstnanosti a zároveň míry volných pracovních míst podle téže kategorizace a podíl dlouhodobě neobsazených míst v období před recesí a po recesi
Vstupní data	portál MPSV, čtvrtletní údaje za rok 2007 a 2010, Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí roku 2007 a 2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje identifikovat nesoulady mezi poptávkou a nabídkou v profesních skupinách, tj. převis poptávky nad nabídkou v profesních skupinách (volná pracovní místa) a rovněž převis nabídky nad poptávkou (nezaměstnanost). Sleduje změnu nesouladů v čase. Nesoulady umožňují vidět uplatnitelnost profesních skupin a obsaditelnost pracovních míst.
Metodické poznámky	<p>Pro zachycení vývoje byly zvoleny dva referenční roky, a to 2007 a 2010, které reprezentují období před recesí, resp. po recesi. Údaje jsou průměrem čtvrtletních dat.</p> <p>Ukazatelem nesouladů jsou specifické míry nezaměstnanosti a míry volných pracovních míst (podíl počtu volných pracovních míst podle MPSV a součtu počtu volných pracovních míst a počtu zaměstnaných podle VŠPS).</p> <p>Sledován je rovněž podíl dlouhodobě nezaměstnaných nad 12 měsíců na celkové nezaměstnanosti (měřící obtížnost nalezení práce) a podíl dlouhodobě neobsazených pracovních míst 6 – 12 měsíců na celkovém počtu volných pracovních míst (měřící obtížnost obsazení míst).</p> <p>Zachycen je vývoj uvedených ukazatelů v členění podle jednomístné klasifikace KZAM.</p> <p>Údaje o volných pracovních místech zachycují pouze registrovanou poptávku na úřadech práce, nikoliv celkovou (inzerovanou či neinzerovanou) poptávku zaměstnavatelů. V důsledku toho mohou být údaje v některých profesních skupinách podhodnocené.</p> <p>Pro účel budoucího srovnání bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad mezi léty 2010 a 2011 v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Název kategorie	1.4.2 Obory vzdělání nejvíce nezaměstnaných profesí a jejich účast na DV
Podrobnější popis	Tři nejčtenější obory vzdělání pro převažující stupeň vzdělání podle klasifikace ISCED97 a míra účasti na DV pro deset profesních skupin podle klasifikace KZAM s největším specifickou mírou nezaměstnanosti
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí roky 2008-2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje identifikovat převažující obory vzdělání u profesních skupin, které se potýkají se největší ztrátou uplatnitelnosti. Umožňuje vidět uplatnitelnost oboru skrze profesi. Zároveň indikuje potřebu změny nevyhovujícího oboru vzdělání prostřednictvím rekvalifikací a porovnává účastí na DV.
Metodické poznámky	<p>Kategorie zachycuje stav v období po nástupu recese, který je definován jako průměr ze čtvrtletních dat za roky 2008-2010.</p> <p>Profesní skupiny jsou zachyceny v členění podle trojmístné klasifikace KZAM z posledního zaměstnání a obory vzdělání podle třímístné klasifikace ISCED97.</p> <p>Profese jsou tříděny podle specifické míry registrované nezaměstnanosti podle dat VŠPS. Obory vzdělání jsou vybrány pro nejčtenější stupeň vzdělání na základě četností v roce 2009. Míra dalšího vzdělávání je poměrem průměrného počtu účastníků dalšího vzdělávání a průměrného počtu zaměstnaných v období 2008 – 2010.</p> <p>Mezi léty 2010 a 2011 bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Název kategorie	1.4.3 Obory vzdělání nejvíce žádaných profesí
Podrobnější popis	Tři nejčtenější obory vzdělání pro převažující stupeň vzdělání podle klasifikace ISCED97 pro deset profesních skupin podle klasifikace KZAM s největším specifickou mírou volných pracovních míst
Vstupní data	databáze VPM, NOZV NVF, údaje 2. čtvrtletí 2010, Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí 2009 a 2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje identifikovat převažující obory vzdělání u profesních skupin, po kterých je největší poptávka. Umožňuje vidět uplatnitelnost oboru skrze profesi.
Metodické poznámky	<p>Pro setřídění profesí je zachycen stav v polovině roku 2010 podle dat NOZV NVF. Profese jsou tříděny podle specifické míry volných pracovních míst. Pro její výpočet byly využity údaje VŠPS za osoby zaměstnané v dané profesní skupině v roce 2010 (míra VPM je poměr počtu VPM ku součtu VPM a počtu zaměstnaných).</p> <p>Důvodem využití pouze jednoho stavového údaje je skutečnost, že nejsou k dispozici časové řady vývoje celkové inzerované poptávky po práci (údaje o registrovaných volných pracovních místech z MPSV + neduplicitní inzerce volných míst na soukromých portálech na internetu a v tisku). Profesní skupiny jsou zachyceny v členění podle trojmístné klasifikace KZAM inzerovaného zaměstnání.</p> <p>Podle klasifikace ISCED97 jsou zachyceny stupně vzdělání a podrobně vymezené obory vzdělání (třímístný kód) v roce 2009.</p> <p>Mezi léty 2010 a 2011 bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO. Kontinuita dat NOZV o celkové poptávce po práci není zajištěna.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Oddíl 1.5 Souhrnný pohled na profesní skupiny

Název kategorie	1.5.1 Situace a perspektivy vybraných profesí
Podrobnější popis	Srovnání situace a vyhlídek uplatnitelnosti vybraných profesí podle vybraných indikátorů ve vybraných letech
Vstupní data	Mikrodata VŠPS 2008-2011 - údaje jsou vždy za 2. čtvrtletí daného roku, portál MPSV 2008-2010 - údaje jsou za všechny čtvrtletí daného roku, ISPV 2. čtvrtletí 2010 – podnikatelská sféra, NOZV model ROA-CERGE (projekce 2009-2013), vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje srovnat profese podle 13 vybraných indikátorů, které popisují současnou situaci a nejbližší výhled z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce.
Metodické poznámky	<p>Srovnání je provedeno pro profese podle třímístné klasifikace KZAM, které měly průměrnou roční zaměstnanost v letech 2005-2010 podle VŠPS alespoň 1000 osob.</p> <p>Každá profese umožňuje srovnání podle těchto indikátorů:</p> <ol style="list-style-type: none"> Počet zaměstnaných (2011) - VŠPS Průměrná míra nezaměstnanosti (%; 2008-2010) – VŠPS Podíl dlouhodobé nezaměstnanosti (nad 1 rok, %, 2010) – VŠPS Průměrná míra volných pracovních míst (%; 2008-2010) – MPSV; VŠPS Podíl dlouhodobě neobsazených volných pracovních míst (3 až 12 měsíců, %, 2008-2010) – MPSV Klíčové zaměstnavatelské odvětví a jeho podíl na zaměstnanosti profese (CZ-NACE, 2010) – VŠPS Převažující stupeň a obor vzdělání (ISCED97, 2010) – VŠPS. Stupně vzdělání: <i>základní</i> (ISCED 0-2); <i>středoškolské bez maturity</i> (ISCED 3C), <i>středoškolské s maturitou</i> (ISCED 3a; 4); <i>vysokoškolské</i> (ISCED 5-6). Medián mzdy (Kč/hod, 2010) – ISPV; Hodnoty v tabulce jsou spočteny jako vážené průměry z dostupných údajů za čtyřmístné KZAM-y. Srovnání mediánové mzdy pro KZAM-y s mediánem v celé ekonomice (5 bodová verbální stupnice, 2010) – ISPV. Verbální stupnice: <i>výrazně podprůměrný</i> (50%; 70%); <i>mírně podprůměrný</i> (70%; 90%); <i>průměrný</i> (90%; 110%); <i>mírně nadprůměrný</i> (110%; 145%); <i>výrazně nadprůměrný</i> (145%; 514%). Hodnoty vyjadřují procentuální podíl mediánové mzdy konkrétní profese na mediánové mzdě v celé ekonomice (tj. 121,5 Kč/hod). Demografický potenciál (procentuální podíl pracovníků do 34 let, 5 bodová verbální stupnice, 2010) – VŠPS. Verbální stupnice: <i>velmi nízký</i> (0%; 15%); <i>nízký</i> (15%; 30%); <i>střední</i> (30%; 45%); <i>vysoký</i> (45%; 60%); <i>velmi vysoký</i> (60%; 61%). Demografické riziko (procentuální podíl pracovníků nad 55 let, 5 bodová verbální stupnice, 2010) – VŠPS. Verbální stupnice: <i>velmi nízké</i> (0%; 10%); <i>nízké</i> (10%; 20%); <i>střední</i> (20%; 30%); <i>vysoké</i> (30%; 40%); <i>velmi vysoké</i> (40%; 88%).

	<p>12. Budoucí zaměstnanost (skupina příbuzných profesí, 5 bodová verbální stupnice, 2013) – NOZV; nová pracovní místa (v %) – srovnání projekce na rok 2013 s výchozím rokem 2009. Verbální stupnice: <i>velmi nízká</i> [3%; 11%]; <i>nízká</i> [11%; 19%]; <i>střední</i> [19%; 27%]; <i>vysoká</i> [27%; 35%]; <i>velmi vysoká</i> [35%; 43%].</p> <p>13. Šance na budoucí uplatnění (skupina příbuzných profesí, 5 bodová verbální stupnice, 2013) – NOZV. Šance na budoucí uplatnění vyjadřuje indikátor budoucích vyhlídek trhu práce (IFLM), který nabývá hodnot od 0 do 10. Čím vyšší je hodnota indikátoru, tím větší šanci má potenciální pracovník s příslušnou kvalifikací nalézt si odpovídající zaměstnání. Indikátor srovnává šance na získání zaměstnání mezi jednotlivými skupinami profesí. Verbální stupnice: <i>nejhorší</i> [0; 2]; <i>horší</i> [3; 4]; <i>střední</i> [5; 5]; <i>lepší</i> [6; 7]; <i>nejlepší</i> [8; 10].</p> <p>Mezi léty 2010 a 2011 bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Údaje o volných pracovních místech vycházejí pouze ze statistik registrovaných míst na MPSV.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p> <p>Prázdná místa v příslušné tabulce znamenají, že údaj není k dispozici nebo se údaj dané profesní skupiny netýká.</p>
--	---

Kapitola II: Regionální komparace

Tato kapitola nabízí pohled na regionální charakteristiky zaměstnanosti a účasti na DV z hlediska vzdělanosti a profesní struktury a proměny těchto charakteristik v čase. Je komparativní nadstavbou k informačním produktům pro vzdělavatele, které jsou koncipovány rovněž regionálně. Na rozdíl od těchto produktů, z nichž se každý zabývá do hloubky daným regionem, charakteristikami jeho trhu práce, trendy a identifikací regionálních nesouladů s ohledem na potřeby vzdělavatelů, zde obsažené informace poskytují celkový pohled, který umožňuje srovnání mezi regiony.

Oddíl 2.1 Trendy v zaměstnanosti

Název kategorie	2.1.1 Vývoj zaměstnanosti v krajích
Podrobnější popis	Počet zaměstnaných v krajích ČR a podíl těchto krajů na celkové zaměstnanosti ve vybraných letech
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí let 2000-2008, 2010, 2011, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje základní pohled na strukturu zaměstnanosti v krajích a její vývoj v čase. Je východiskem pro podrobnější komparace mezi kraji.
Metodické poznámky	Srovnání je provedeno pro roky 2011, 2010 a průměr let 2000-2008 a pro 14 krajů ČR. Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.

Oddíl 2.2 Trendy v dalším vzdělávání

Název kategorie	2.2.1 Vývoj účasti v dalším vzdělávání v krajích
Podrobnější popis	Počet účastníků neformálního DV v krajích ČR a podíl na celkové pracovní síle ve vybraných letech
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí let 2000-2008, 2010, 2011, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje základní pohled na strukturu účasti na neformálního DV v krajích a její vývoj v čase. Je východiskem pro podrobnější komparace mezi kraji.
Metodické poznámky	Srovnání je provedeno pro roky 2011, 2010 a průměr let 2000-2008 a pro 14 krajů ČR. Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.

Oddíl 2.3 Vzdělanost

Název kategorie	2.3.1 Vývoj vzdělanostní struktury v krajích
Podrobnější popis	Počet zaměstnaných osob podle úrovně nejvyššího dosaženého formálního vzdělání
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí let 2002 a 2011, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje komparativní pohled na vzdělanostní strukturu v krajích a srovnání v čase.
Metodické poznámky	<p>Vzhledem k pomalým změnám vzdělanostní struktury v čase je referenčním rokem je rok 2002, což umožňuje následné srovnání se současným stavem (2011). Jako východisko je zvolena hrubá kategorizace podle úrovně nejvyššího dosaženého formálního vzdělání ISCED97:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní a bez vzdělání (ISCED 0-2) • maturita (ISCED 4 a 3a) • vyučení (ISCED 3c) • vyšší odborná a vysoká škola (ISCED 5 a 6) <p>Srovnání je provedeno pro 14 krajů ČR.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Oddíl 2.4 Zaměstnanost v profesních skupinách

Název kategorie	2.4.1 Vývoj profesní struktury v krajích
Podrobnější popis	Počet zaměstnaných v hlavních profesních třídách podle skupin odvětví ve vybraných letech
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí let 2008 a 2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled na změny zaměstnanosti skupin profesí v krajích. Je východiskem pro zkoumání uplatnitelnosti profesí v krajích.
Metodické poznámky	<p>Pro porovnání byly zvoleny dva roky – 2008 a 2010, reprezentující profesní strukturu před a po krizi.</p> <p>Zachycen je počet zaměstnaných podle VŠPS v členění podle jednomístné klasifikace KZAM. Změna mezi léty 2008 a 2010 je vyjádřena v absolutních hodnotách (počtech pracovních míst), což umožňuje srovnání mezi kraji i profesními skupinami.</p> <p>Srovnání je provedeno pro 14 krajů ČR.</p> <p>Mezi léty 2010 a 2011 bude nutné se vypořádat s přerušením časových řad v důsledku změny profesní klasifikace ze KZAM na CZ-ISCO.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Oddíl 2.5 Zaměstnanost v odvětvích

Název kategorie	2.5.1 Vývoj odvětvové struktury v krajích																														
Podrobnější popis	Počet zaměstnaných v hlavních skupinách odvětví podle krajů ve vybraných letech																														
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí 2008 a 2011, vlastní výpočty																														
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled na změny zaměstnanosti skupin odvětví v krajích.																														
Metodické poznámky	<p>Pro porovnání vývoje v čase byly zvoleny dva roky – 2008 a 2011 umožňující ukázat odvětvovou strukturu před a po krizi.</p> <p>Zachycen je počet zaměstnaných podle VŠPS. Srovnání je provedeno pro 14 krajů ČR a pro 14 skupin odvětví vycházející z klasifikace CZ-NACE:</p> <table border="0"> <tr> <td>CZ-NACE</td> <td>Název</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>Zemědělství, lesnictví a rybářství</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Těžba a dobývání</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Zpracovatelský průmysl</td> </tr> <tr> <td>D+E</td> <td>Výroba a rozvod elektřiny, plynu tepla a klimatizovaného vzduchu; zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>Stavebnictví</td> </tr> <tr> <td>G</td> <td>Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel</td> </tr> <tr> <td>H+J</td> <td>Doprava a skladování; informační a telekomunikační činnosti</td> </tr> <tr> <td>I</td> <td>Ubytování, stravování a pohostinství</td> </tr> <tr> <td>K</td> <td>Peněžnictví a pojišťovnictví</td> </tr> <tr> <td>L+M+N</td> <td>Činnosti v oblasti nemovitostí; profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti</td> </tr> <tr> <td>O</td> <td>Veřejná správa a obrana; sociální zabezpečení</td> </tr> <tr> <td>P</td> <td>Vzdělávání</td> </tr> <tr> <td>Q</td> <td>Zdravotnictví a sociální péče</td> </tr> <tr> <td>R+S+T+U</td> <td>Kulturní, zábavní a rekreační činnosti; ostatní činnosti</td> </tr> </table> <p>Změna mezi uvedenými roky je v absolutních hodnotách (počtech pracovních míst), což umožňuje srovnání mezi kraji i odvětvími.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>	CZ-NACE	Název	A	Zemědělství, lesnictví a rybářství	B	Těžba a dobývání	C	Zpracovatelský průmysl	D+E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu tepla a klimatizovaného vzduchu; zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	F	Stavebnictví	G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	H+J	Doprava a skladování; informační a telekomunikační činnosti	I	Ubytování, stravování a pohostinství	K	Peněžnictví a pojišťovnictví	L+M+N	Činnosti v oblasti nemovitostí; profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti	O	Veřejná správa a obrana; sociální zabezpečení	P	Vzdělávání	Q	Zdravotnictví a sociální péče	R+S+T+U	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti; ostatní činnosti
CZ-NACE	Název																														
A	Zemědělství, lesnictví a rybářství																														
B	Těžba a dobývání																														
C	Zpracovatelský průmysl																														
D+E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu tepla a klimatizovaného vzduchu; zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi																														
F	Stavebnictví																														
G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel																														
H+J	Doprava a skladování; informační a telekomunikační činnosti																														
I	Ubytování, stravování a pohostinství																														
K	Peněžnictví a pojišťovnictví																														
L+M+N	Činnosti v oblasti nemovitostí; profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti																														
O	Veřejná správa a obrana; sociální zabezpečení																														
P	Vzdělávání																														
Q	Zdravotnictví a sociální péče																														
R+S+T+U	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti; ostatní činnosti																														

Oddíl 2.6 Regionální nerovnováhy trhů práce

Název kategorie	2.6.1 Nerovnováhy regionálních trhů práce
Podrobnější popis	Specifické míry nezaměstnanosti podle krajů a podíl dlouhodobé nezaměstnanosti a zároveň míry volných pracovních míst podle téže kategorizace a podíl dlouhodobě neobsazených míst ve vybraných letech
Vstupní data	portál MPSV, čtvrtletní údaje za rok 2007 a 2010, Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí 2007 a 2010, vlastní výpočty
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje srovnat celkové nesoulady mezi poptávkou a nabídkou v krajích (volná pracovní místa, nezaměstnanost) a v čase. Pohled do časové struktury VPM a nezaměstnanosti umožňuje identifikovat strukturální nesoulady v krajích a zvýšenou potřebu DV.
Metodické poznámky	<p>Pro zachycení změn byly zvoleny dva referenční roky, a to 2007 a 2010, které reprezentují období před recesí, resp. po recesi. Údaje jsou průměrem čtvrtletních dat.</p> <p>Údaje o počtu nezaměstnaných pocházejí z evidence MPSV. Údaje o volných pracovních místech zachycují pouze registrovanou poptávku na úřadech práce, nikoliv celkovou (inzerovanou či neinzerovanou) poptávku zaměstnavatelů.</p> <p>Ukazatelem nesouladů jsou specifické míry nezaměstnanosti a míry volných pracovních míst (podíl počtu volných pracovních míst a součtu počtu volných pracovních míst a počtu zaměstnaných podle VŠPS).</p> <p>Sledován je rovněž podíl dlouhodobě nezaměstnaných nad 12 měsíců na celkové nezaměstnanosti a podíl dlouhodobě neobsazených pracovních míst evidovaných 3 – 12 měsíců na celkovém počtu VPM.</p> <p>Ukazatel citlivosti nezaměstnanosti na změnu volných pracovních míst mezi roky 2007 a 2010 je poměrem relativních změn v nezaměstnanosti a relativních změn volných pracovních míst.</p> <p>Srovnání je provedeno pro 14 krajů ČR.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>

Oddíl 2.7 Další vzdělávání v odvětvích

Název kategorie	2.7.1 Změny odvětvové struktury účasti na dalším vzdělávání v krajích																														
Podrobnější popis	Počet účastníků DV v hlavních skupinách odvětví podle krajů ve vybraných letech																														
Vstupní data	Mikrodata VŠPS, 2. čtvrtletí let 2006 – 2009, vlastní výpočty																														
Proč je kategorie důležitá	Umožňuje celkový pohled na strukturu a změny účasti na DV podle odvětví v krajích. Indikuje strukturu a změny v poptávce po DV v kraji a odvětví.																														
Metodické poznámky	<p>Pro porovnání vývoje v čase byly zvoleny dvě období: 2006-2007 a 2008-2009, umožňující ukázat odvětvovou strukturu účasti na DV před a po krizi.</p> <p>Zachycen je počet účastníků DV podle VŠPS. Srovnání je provedeno pro 14 krajů ČR a pro 14 skupin odvětví:</p> <table> <thead> <tr> <th>CZ-NACE</th> <th>Název</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A + B</td> <td>Zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov, ...</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Dobývání nerostných surovin</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>Zpracovatelský průmysl</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>Stavebnictví</td> </tr> <tr> <td>G</td> <td>Obchod, opravy motor. vozidel a spotř. zboží</td> </tr> <tr> <td>H</td> <td>Pohostinství a ubytování</td> </tr> <tr> <td>I</td> <td>Doprava, skladování, pošty a telekomunikace</td> </tr> <tr> <td>J</td> <td>Peněžnictví a pojišťovnictví</td> </tr> <tr> <td>K</td> <td>Nemovitosti, služby pro podniky, výzkum, vývoj</td> </tr> <tr> <td>L</td> <td>Veřejná správa; obrana; sociální zabezpečení</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>Školství</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti</td> </tr> <tr> <td>O + P + Q</td> <td>Ostatní veřejné, sociální a osobní služby, domácnosti zaměstnávající personál</td> </tr> </tbody> </table> <p>Je nutné se vypořádat se změnou klasifikace (OKEČ na CZ-NACE). Data pro OKEČ jsou k dispozici do roku 2009, data pro CZ-NACE od roku 2008. Pro dva roky jsou tedy k dispozici data pro obě klasifikace.</p> <p>Data VŠPS jsou údaji za 2. čtvrtletí daného roku. V plné verzi produktu budou doplněna i ostatní čtvrtletí.</p>	CZ-NACE	Název	A + B	Zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov, ...	C	Dobývání nerostných surovin	D	Zpracovatelský průmysl	E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	F	Stavebnictví	G	Obchod, opravy motor. vozidel a spotř. zboží	H	Pohostinství a ubytování	I	Doprava, skladování, pošty a telekomunikace	J	Peněžnictví a pojišťovnictví	K	Nemovitosti, služby pro podniky, výzkum, vývoj	L	Veřejná správa; obrana; sociální zabezpečení	M	Školství	N	Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	O + P + Q	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby, domácnosti zaměstnávající personál
CZ-NACE	Název																														
A + B	Zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov, ...																														
C	Dobývání nerostných surovin																														
D	Zpracovatelský průmysl																														
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody																														
F	Stavebnictví																														
G	Obchod, opravy motor. vozidel a spotř. zboží																														
H	Pohostinství a ubytování																														
I	Doprava, skladování, pošty a telekomunikace																														
J	Peněžnictví a pojišťovnictví																														
K	Nemovitosti, služby pro podniky, výzkum, vývoj																														
L	Veřejná správa; obrana; sociální zabezpečení																														
M	Školství																														
N	Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti																														
O + P + Q	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby, domácnosti zaměstnávající personál																														

PŘÍLOHA

Informační produkty o trhu práce a vzdělávacím systému v České republice

Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí

Zpracovatelem této publikace je Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)². Jedná se datovou publikaci, která se nezabývá analýzou vývoje a trendů. Je založena jak na datech z evidence uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst, kterou sledují Úřady práce, tak na datech z šetření Českého statistického úřadu.

Z hlediska situace na trhu práce je významná kapitola č. 3, která přináší přehled uchazečů a volných míst v členění na jednotlivé okresy a v porovnání průměrů za roky 2009 a 2010. Data, která tato kapitola zahrnuje, se týkají rovněž míry nezaměstnanosti a počtů uchazečů dle délky nezaměstnanosti pro okresy, pohyb uchazečů (nově hlášení – vyřazení z evidence), počty uchazečů na 1 volné pracovní místo (VPM), základní údaje o věkové a vzdělanostní struktuře uchazečů a statistiky podpory v nezaměstnanosti. MPSV zpracovává i základní evidenci rekvalifikací, jednu z klíčových součástí poptávky po DV – tyto statistiky jsou však velmi málo podrobné, zejména neumožňují profesní třídění³.

Statistika však nesleduje dlouhodobější vývoj (v jedné publikaci je zachycen pouze rok 2010 a porovnání s rokem předcházejícím) a nezachycuje problematiku z pohledu jednotlivých profesních skupin. Není zde ani žádná vazba na trendy v odvětvích ani postihnutí faktorů budoucího vývoje nebo oblast DV (což ostatně není pro statistickou ročenku předmětem analýzy).

Statistická ročenka školství – výkonové ukazatele

Vydavatelem této publikace je Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV)⁴. Poskytuje detailní informace o počtech a oborové struktuře škol, žácích a absolventech pro jednotlivé typy zřizovatelů, oborů vzdělání/studia a to i včetně regionálního pohledu.

Zachycen je opět pouze stav aktuálního školního roku, statistiky nejsou nijak navázány na data z trhu práce, nejsou zde ani uvedeny o uplatnitelnosti, resp. nezaměstnanosti absolventů.

Statistická ročenka trhu práce a vzdělávání (součást Statistické ročenky České republiky)

Publikaci zpracovává Český statistický úřad (ČSÚ)⁵ s využitím jak dat vlastních šetření, tak dat MPSV. Jedná se o obsahově velmi rozsáhlou ročenku, která je však opět postavená na datech, nikoli na

² http://www.mpsv.cz/files/clanky/11544/rocenka_2010.pdf

³ <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/rek>

⁴ <http://www.uiv.cz/rubrika/98>. ÚIV byl k 31. 12. 2011 zrušen, na webové stránce www.uiv.cz jsou však v sekci „Národní statistiky“ stále k dispozici údaje o studentech a absolventech až do roku 2011. Statistická šetření jsou od 1. 1. 2012 převedena do kompetence MŠMT. Zajištěna by tak měla udržitelnost zákonem zajištěných zdrojů – tj. matriky studentů a výkazů. Protože metodika informačního produktu vychází z dosud dostupných datových zdrojů a zároveň není jasné, jakým způsobem bude MŠMT data o studentech a absolventech publikovat, je v tomto dokumentu uváděn jako klíčový zdroj stále ÚIV.

⁵ <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-2300> a <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-1000>

analýzách, z hlediska profesní struktury není dostatečně podrobná a některé výstupy nejsou díky termínu vydání publikace zcela aktuální (ročenka 2010, vydaná v listopadu 2010 obsahuje řadu dat za rok 2009 i 2008).

Konkurenční schopnost České republiky (Ročenka konkurenceschopnosti České republiky)

Ročenka, vydávaná Centrem ekonomických studií Vysoké školy ekonomie a managementu (VŠEM) ve spolupráci s Národním vzdělávacím fondem (NVF) se zabývá analýzou klíčových aspektů konkurenceschopnosti (růstová výkonnost, kvalita institucí, strukturální výkonnost, inovační výkonnost a kvalita lidských zdrojů)⁶. Část kvality lidských zdrojů obsahuje rozsáhlou datovou základnu o trhu práce a vzdělávacím systému, které mají vazbu na konkurenceschopnost (např. vzdělanostní struktura, výuka cizích jazyků a počítačových dovedností, účast na terciárním a dalším vzdělávání, podíl přírodovědných a technických oborů na počtu absolventů, zaměstnanost v technologicky náročných odvětvích průmyslu a znalostně náročných odvětvích služeb apod.) a navíc přináší vždy trojici analýz k vybraným aktuálním tématům trhu práce (témata se však každý rok mění). Téma DV bylo zpracováno v ročence 2008-2009⁷, data již vzhledem k současné situaci nejsou příliš aktuální.

Ročenka se nicméně opět příliš nevěnuje podrobnější analýze profesní struktury ani nehodnotí rovnováhu na trhu práce (jinak než v ad-hoc analýzách). Vydávání publikace navíc není dlouhodobě zajištěno.

Související analýzy

Další zajímavé publikace s relevantní tematikou jsou vydávány pod hlavičkou Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV)⁸ nebo NVF a i když jsou často vydávány periodicky, zaměřují se spíše na specifická témata a neposkytnou ucelený pohled na hlavní problémy.

Shrnutí

Z uvedeného přehledu dostupných publikací vyplývá, že zatím v ČR neexistuje jednotný zdroj, který by propojoval klíčové informace o vývoji trhu práce a vzdělávacího systému a zároveň nahlížel na problematiku i optikou DV. To je cílem tohoto informačního produktu.

⁶ <http://www.nvf.cz/konkurencni-schopnost-ceske-republiky-2010-vyvoj-hlavnich-indikatoru>

⁷ <http://www.nvf.cz/konkurencni-schopnost-ceske-republiky-2008-2009>, kapitola Kvalita lidských zdrojů, subkapitola 2 – Další vzdělávání a informační společnost.

⁸ <http://www.nuv.cz>